

Predkladacia správa

Predkladaný materiál obsahuje návrh na schválenie (i) Dohody o príspevku medzi Európskou investičnou bankou a Slovenskou republikou (ďalej len „Dohoda o príspevku“) a (ii) Dohody o záruke medzi pôvodnými ručiteľmi a priebežne prístupujúcimi ručiteľmi a Európskou investičnou bankou (ďalej len „Dohoda o záruke“) v súvislosti s Fondom Európskej únie pre Ukrajinu (ďalej len „EU4U“ alebo „Fond“).

Európska investičná banka¹ (ďalej len „EIB“) prišla po 24. februári 2022, kedy Ruská federácia spustila vojenskú inváziu na Ukrajinu, s viacerými opatreniami na podporu tejto vojny sužovanej krajiny. Jedno z nich bolo zriadenie Fondu Európskej únie pre Ukrajinu, ktoré Rada riaditeľov banky schválila v marci 2023. Reagovala tým aj na požiadavku Európskej rady, ktorá vyzvala EIB, aby zintenzívnila financovanie kritických a urgentných investícií v koordinácii s ukrajinskou vládou.

Právny rámec Fondu tvorí (i) Dohoda o príspevku a (ii) Dohoda o záruke. Ministerstvo financií na poskytnutie záruky EIB vytvorilo podmienky prostredníctvom zákona č. 534/2023 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2024. V § 4 ods. 4 tohto zákona sa uvádza, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky je po súhlase vlády oprávnené v roku 2024 uhradiť záväzok voči skupine Európskej investičnej banky na operácie v rámci Fondu Európskej únie pre Ukrajinu do výšky 5 000 000 eur.

EIB bude konať ako správca Fondu a zabezpečiť jeho likviditu. Prílohy k predmetným dohodám tvoria:

- a) Opis Fondu (opisuje ciele fondu, oprávnené operácie, pre ktoré je možné získať podporu, typ príspevkov a produktov, ktoré je možné aplikovať, ustanovenia týkajúce sa poplatkov atď.),
- b) Podmienky nástroja likvidity (zabezpečuje priebežné financovanie a likviditu v rámci Fondu),
- c) pravidlá partnerskej platformy (všeobecné pravidlá pre fondy v podmienkach EIB).

EU4U vznikol splatením prvého príspevku koncom roka 2023. Fond je plánovaný ako krátkodobá a cieleňá iniciatíva, ktorá umožní banke naďalej financovať obnovu ukrajinskej ekonomiky a verejnú infraštruktúru (EIB nemá povolené financovať vojenské výdavky), kým sa rozbehnú nové nástroje v rámci strednodobej revízie Viacročného finančného rámca.

SR a ďalších dvanásť krajín EÚ oficiálne deklarovali záujem prispieť do Fondu v júli 2023. Výška záväzku pripadajúca na SR je čiastočne odvodená z výšky kapitálového podielu SR v EIB. Podiel SR v EU4U bude predstavovať 5 mil. eur vo forme záruk, resp. záväzku voči skupine EIB splatného na vyzvanie (bude evidovaný na podsúvahe ako podmienený záväzok). Platby bude SR realizovať na základe výziev od EIB, spravidla na štvrťročnej báze.

¹ Európska investičná banka (European Investment Bank – EIB) je finančnou inštitúciou EÚ založenou v roku 1958 podľa Rímskej zmluvy, ktorej akcionármi je v súčasnosti 27 krajín EÚ. EIB financuje projekty, ktoré prispievajú k rastu, tvorbe pracovných miest, regionálnej konvergencii a opatreniam v oblasti klímy v EÚ i mimo nej. EIB kombinuje zdroje EÚ so svojimi pôžičkami a poradenstvom v technických a finančných aspektoch. Od roku 1992 poskytla EIB úvery SR vo výške 9,3 mld. eur.

Prostredníctvom fondu má byť podporený ukrajinský verejný aj súkromný sektor. K dispozícii je relatívne široká škála produktov a operácií EIB, najmä však poskytovanie úverov a záruk na úvery poskytované finančnými sprostredkovateľmi (detailnejšie v prílohe č. 3 – Opis EU4U).

Finančné operácie v EU4U budú predkladané na zasadnutia Výboru prispievateľov, ktorý tvoria zástupcovia prispievateľských krajín a zástupcovia Európskej komisie.

V EU4U fonde bolo v auguste 2024 aktívnych 13 prispievateľov (BE, DK, LT, LV, LU, NL, ES, CY, FR, EE, HR, FI, IT) s kumulatívnym príspevkom približne 370 mil. eur. Prvá Fondom podporená a Výborom prispievateľov schválená finančná operácia z decembra 2023 je zameraná na poskytnutie likvidity malým a stredným podnikom na Ukrajine. Jednotlivé finančné operácie v rámci Fondu môžu byť Výborom prispievateľov schvaľované (i) do konca roka 2025 alebo (ii) neskôr, ak ich predloží EIB a Výbor prispievateľov ich schváli jednohlasne.

Dohoda o príspevku a Dohoda o záruke sa uzatvárajú v anglickom jazyku a tvoria prílohy tohto materiálu. Text dokumentov je odsúhlasený všetkými členskými štátmi EIB.

Vplyv materiálu je uvedený v doložke vybraných vplyvov, ktorá je súčasťou materiálu.